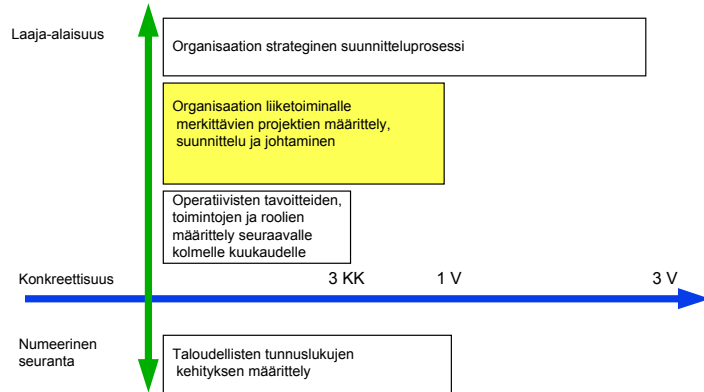

Yksikkö: Saksanpaimenkoiraliitto ry

Pvm: 17.3.2006

PROJEKTISUUNNITELMA

Laatijat: xxxxxxx

Puh: xxxx

SISÄLLYSLUETTELO

PROJEKTI; SAKSANPAIMENKOIRAN JALOSTUS.....	3
1. PROJEKTIN MÄÄRITTELY	3
2. PROJEKTIN TAVOITTEET	3
3. PROJEKTIN SISÄLTÖ JA VAIHEET	3
3.1 VAIHE 1 TIETOKANTA	3
3.2 VAIHE 2 SELKÄTUTKIMUS	4
3.3 VAIHE 3 MUUT TUKI- JA LIIKUNTAELIMET	4
3.3 VAIHE 4 KÄYTTÖOMINAISUUDET	5
3.3 VAIHE 5 SPERMAPANKKI	5
3.3 VAIHE 6 VIRANOMAISYHTEISTYÖ	5
3.3 VAIHE 7 KASVATTAJAT/ROTUJÄRJESTÖ	6
3.3 VAIHE 8 KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	6
3.3 VAIHE 9 TIEDOTUS.....	6
4. PROJEKTIN AIKATAULU	6
5. PROJEKTIORGANISAATIO	7
6. PROJEKTIN INVESTOINTI JA KUSTANNUKSET	7
7. PROJEKTIN JOHTAMINEN	7
8. RISKIANALYYSI	8
9. MUUTA HUOMIOITAVAA PROJEKTIN ONNISTUMISEN VARMISTAMISEKSI	8
LIITTEET JA MAHDOLLISET LÄHDEAINEISTOT	8

PROJEKTI; Saksanpaimenkoiran jalostus

1. Projektin määrittely

Saksanpaimenkoiran projektin tehtävänä on luoda järjestelmä, joka mahdollistaa kasvattajien suunnitelmallisen jalostusindekseihin pohjautuvan kasvatustyön hyödyntämällä monipuolisesti kotieläinjalostuksen ja eläinlääketieteen tutkimustoimintaa sekä koiria käyttävien viranomaisten että kotimaisten ja kansainvälisten yhteistyötahojen tukea.

Keskeisenä projektissa on tiedonkeruun toteuttamistavat ja sen käsittely tietokannan avulla jalostukseen käytettävistä koirista ja niiden sukulaisista.

Spermapankkiin tallennetaan arvokkaiksi todetut siitoseläimet.

Projektin asettaa Saksanpaimenkoiraliitto ry.

2. Projektin tavoitteet

Projekti pyrkii kehittämään työvälineet kasvattajalle ja rotujärjestölle käytettävien jalostuseläinten jalostusarvon määrittämiseksi terveyden, perusluonteen ja käyttöominaisuuksien ja kestävän rakenteen säilyttämiseksi ja parantamiseksi rodussa.

Ensisijaisesti tähän tavoitteeseen pyritään käyttäjäystävällisen ja läpinäkyvän tietokantaohjelman kehittämisellä, tutkimustoiminnan keskittämällä terveyden ja ominaisuuksien seurantaan, spermapankkiosuuskunnan ja tiiviin viranomaisyhteistyön luomisella.

3. Projektin sisältö ja vaiheet

3.1 Vaihe 1: Tietokanta

Jalostussuunnittelun vaatima tiedon hallinta ja sen käsittely edellyttävät käyttäjäystävällistä selainperiaatteella toimivan tietokantaohjelman kehittämistä. Saksanpaimenkoiraliiton kokeilukäytössä oleva Petri Enbergin jo kehittämä ohjelma on muokattavissa eri osapuolten tarpeita vastaavaksi. Kansainvälisen yhteistyön mahdollistamiseksi ohjelman on oltava sekä englannin että saksankielinen. Varsinainen tietokanta voitaisiin sijoittaa joko Saksanpaimenkoiraliiton palvelimelle tai sitten vuokrata tila palvelintarjoajilta tarpeellisine ylläpitoineen.

Koiria käyttäviä viranomaistahoja varten ohjelmaan voidaan valmistaa liittymä, jonka avulla he voivat tallentaa ainoastaan sisäiseen käyttöön tarkoitetut tiedot. Kaikki koiria koskevat yleiset tiedot olisivat jo valmiiksi olemassa tietokannassa ja niitä päivitetäisiin säännöllisesti muuttuvien tietojen osalta.

Tutkimuslaitoksille ja vastaaville yhteisökumppaneille valmistettaisiin liittymä, jonka avulla he pystyisivät kokoamaan tarvitsemansa tiedon.

Tietokantaohjelman vaatimat kehittämis- ja palvelinkulut jaettaisiin mukaan tulevien käyttäjien kesken. Erillisistä liittymäkuluista vastaisi kukin osapuoli itse.

Työryhmän muodostaa xxxxxxxx. Terveyslausekantoja antaviin eläinlääkäreihin, Eläinlääkäriliittoon ja Yliopistolliseen eläinsairaalan sekä mahdollisesti muihin tutkimustoimintaan osallistuviin tahoihin tulee saada suunnitteluyhteys. Koiria käyttävien viranomaisten mukaantulo voidaan sopia viranomaisyhteistyötä hoitavan työryhmän kanssa.

Esimerkki tietokannan toiminnasta:

1. Kasvattaja; **pentueen suunnitteluvaihe**; Kasvattaja saa tietokannasta yhteenvedon hakuehdot täyttävistä **uroksista** esim. jälkeläisten lukumäärän, terveysindeksin eriteltynä (lonkat, kyynärnivelet, polvet, olkanivelet, lanneranka, löydökset ja perinnölliset riskitekijät), rakenneindeksin eriteltynä (koko, paino, mittasuhteet, raajat, korvat, kivekset, hampaat, kulmaukset, liikunta jne.), ominaisuusindeksin eriteltynä (viettitasapano, saalisvietti, puolustusvietti, ohjattavuus, VIK, ärsykekyky, temperamentti jne), koeaktiiviteetti, jalostustarkastusaktiiviteetti. Vastaavat tiedot omasta **narttulinjasta**. Lisäksi pentueen sukutaulun halutun pituisena, sukusiitosprosentti ym.
2. Astutuksen tapahduttua uroksen omistaja lähettää tietokantaan tiedot **astutustapahtumasta**:
 - astutusten lukumäärä
 - astutusvuorokaudet
 - syntyneet pentueet/tyhjäksi jääneet
 - pentuekoko ja sukupuolijakauma
 - kuolleet/lopetetut pennut
 - löydökset; esim. kivespuutteet, hammasvirheet jne.Pentueen synnyttyä nartun omistaja täydentää tietoja astutustapahtumasta suoraan tietokannan astutuskirjanpitoon.
3. Kasvattaja pitää yllä omaa **seurantataulukkoaan** ja toimittaa tiedot tietokantaan pentueittain määräajoin
4. Tunnistusmerkitsijä lähettää tietokantaan **tunnistusmerkinnän** yhteydessä kerättävät tiedot.
5. Viralliset **terveystutkimukset** (lonkat, kyynärnivelet, lanneranka jne.) kuvaava eläinlääkäri lähettää lausuntonsa tietokantaan niiltä osin, kuin niitä ei saada SKL:sta. Tavoitteena olisi saada koko pentue samanaikaisesti saman eläinlääkäriin tutkimuksiin. SKL:n lausunnot kootaan myös tietokantaan.
6. Kasvattaja kokoaa pentueen **nuorten koirien arvostelutilaisuuteen**, josta mm. saadaan mm. seuraavat tulokset tietokantaan:
 - rakenne- ja ominaisuudet
 - valokuvat ja videoleikkeet
7. Koe-, näyttely- ja jalostustarkastus**tulokset** taltioituisivat heti tilaisuuksien jälkeen reaaliaikaisesti arvostelijan lähettämänä tietokantaan.
8. **Terveyspassiin** taltioidut tiedot omistaja toimittaa tietokantaan, koiran kuoltua terveyspassi lähetetään liiton toimistoon, jossa se tietojen tarkastuksen jälkeen arkistoidaan. Omistajille voidaan lähettää myös haluttuja haastattelututkimuksia.

3.2 Vaihe 2 Selkätutkimus

Viranomaistahojen jo tutkittujen koirien selkäkuvausten tulokset tulee kartoittaa ensivaiheessa. Sen jälkeen on toteutettava laaja tutkimus Yliopistollisen eläinsairaalan koordinoimana yhteistyössä eri osapuolten kanssa. Tutkimuksen tavoitteena on määrittää perinnöllisten selkäsairauksien kannat.

Suomen Kennelliiton tulee hyödyntää nykyisin käytössä olevaa lonkkakuvausjärjestelmää perinnöllisen ristiluun jakauman kartoittamiseksi.

Tutkimustoiminnan rahoitus tulee saada suoraan ministeriöiden, valtion tutkimuslaitosten, Suomen Kennelliiton ja rotujärjestöjen kautta.

Työryhmän muodostaa xxxxxxxx.

3.3 Vaihe 3 Muut tuki- ja liikuntaelimet

Yliopistollisen eläinsairaalan ja Eläinlääkäriliiton kanssa yhteistyössä tulee toteuttaa eläinlääkäreiden jatkokoulutus, joka mahdollistaa yhtenäisen arvioinnin lannerangan, polvien, olka- ja kyynärnivelten röntgenkuvista.

Jatkokoulutetut eläinlääkärit tulee sitouttaa jalostussuunnitelman terveysseurannan ja tutkimuksen toteuttamiseen.

Rotujärjestö ohjaa kasvattajat jalostussuunnitelmaan sitoutuneiden eläinlääkäreiden asiakkaiksi sekä sitoutuu toimittamaan eläinlääkäriin tarvitseman ohjelmiston tutkimustietojen päivittämiseksi tietokantaan.

Työryhmän muodostavat YES ja ELL:n edustajat.

3.3 Vaihe 4 Käyttöominaisuudet

Käyttöominaisuuksien ja perusluonteen periytymisen tutkimus ja niiden hyödyntäminen jalostusarvon määrittämiseksi, tulee aloittaa yhteistyössä Helsingin yliopiston kotieläintieteenlaitoksen ja Kuopion soveltavan biotekniikan instituutin kanssa.

Samanaikaisesti muuta jalostusohjelman keräämää tietoa voidaan käyttää opiskelijoiden opinnäytetöissä ja hyödyntää yleisesti.

Kiinteä yhteistyö tulee säilyttää Züchtergemeinschaftin kanssa, he toteuttavat jo nyt suunnitelmaa käytännön tasolla käyttöominaisuuksien ja perusluonteen arvioimiseksi.

Tutkimuslaitokset vastaavat tutkimustoiminnan kustannuksista ja muut yhteistyötahot sitoutuvat toimittamaan tarvittavan tiedon.

Työryhmän muodostaa xxxxxxxxx, Saksanpaimenkoiraliiton koetuomaritoimikunta nimeää tarvittavat edustajat.

3.3 Vaihe 5 Spermapankki

Opaskoirakoulun jo toimivan spermapankin kanssa tulee toteuttaa yhteistyösopimus. Pankkiin tallennettavien tutkittujen koirien pakastespermatiedot tulee integroida jalostussuunnitelman tietokantaan.

Osuuskunnan perustaminen on pitkäaikaisten säilytyskulujen jakamiseksi tarpeellista.

xxxxxxx muodostaa työryhmän, Kasvattajatoimikunta nimeää liiton edustajan.

3.3 Vaihe 6 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisten koirien tulos- ja ominaisuusseuranta on jalostussuunnitelmassa keskeisessä asemassa. Jalostusprojektin käytännön toteutuksessa tuetaan virkakoirien käyttökelpoisuuden säilyttämistä. Tämä on **yhteiskunnallisesti merkittävää toimintaa** ja tästä johtuen taloudellinen tuki toiminnalle pitäisi löytyä valtiovalalta.

Kukin viranomaistaho sitoutuu toimittamaan määräajoin tarvittavat tiedot suoraan tietokantaan. Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston **Kennelkeskus** sitoutuu osaltaan viranomaisten koiratarpeen kasvattamiseen yhteistoiminnassa **SPL:n kasvattajien** ja muiden toimintaa **tukevien laitosten** kanssa.

xxxxxxx kokoaa työryhmän virkakoiratahojen edustajista.

3.3 Vaihe 7 Kasvattajat/Rotujärjestö

Työryhmän tulee paneutua jalostussuunnitelmassa esitettyihin toimenpide-ehdotuksiin kasvattajille, urosten ja koirien omistajille sekä rotujärjestölle.

Kannuksen maaseutuopiston jalostussuunnitelmassa ja Saksanpaimenkoiraprojektissa -99 (liitteessä) esitetyt toimenpide-ehdotukset ovat keskeisessä asemassa käytännön kasvatustyön toteuttamisessa Saksanpaimenkoiraliiton ohjauksessa.

Työryhmän kokoaa Jalostustoimikunta.

3.3 Vaihe 8 Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Työryhmän tehtävänä on seurata kansainvälistä kehitystä erityisesti viimeisimpien selkätutkimusten ja käyttö- ja rakenneominaisuuksien arvioimiseksi sekä tehdä esitykset niiden soveltamisessa Suomen saksanpaimenkoirajalostukseen.

Työryhmän tulee solmia kiinteä yhteistyömahdollisuus Suomen Kennelliiton sekä muiden asiasta kiinnostuneiden rotujärjestöjen kanssa.

Työryhmän tulee aktiivisesti vaikuttaa WUSV:n toimenpiteisiin saksanpaimenkoiran jalostustavoitteiden ja kasvatustoiminnan yhtenäistämiseksi eri maiden järjestöjen kesken siten, että mm. kattava standardin mukainen tiedonkeruu ja niiden jakaminen sekä spermapankkitoiminta mahdollistuvat.

Työryhmän muodostavat xxxxxxxxxxxxxx.

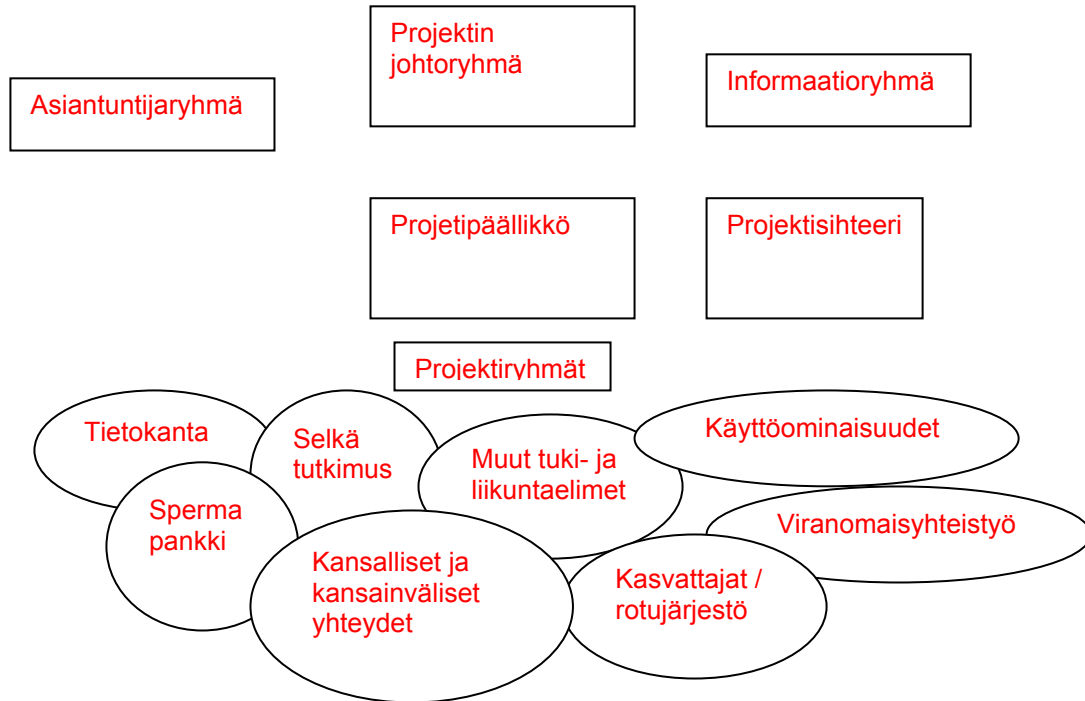
3.3 Vaihe 9 Tiedotus

Tiedottaja hoitaa projektin tarvitseman sisäisen ja ulkoisen tiedottamisen projektipäällikön ohjeiden mukaisesti. Ensisijaisina tiedotuskohteina ovat liiton kasvattajat, jäsenistö ja yhteistyötahot.

4. Projektin aikataulu

	Resurssit	vko xx	vko xx	vko xx	vko xx
1. Tietokanta					
2. Selkätutkimus					
3. Muut tuki ja liikuntaelimet					
4. Käyttöominaisuudet					
5. Spermapankki					
6. Viranomaisyhteistyö					
7. Kasvattajat/rotujärjestö					
8. Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö					
9. Tiedotus					

5. Projektioorganisaatio

6. Projektin investointi ja kustannukset

Eri työryhmien kustannusten, materiaalien, laitteiden ja tarvikkeiden selvittäminen tulee tapahtua valmisteluvaiheen aikana työryhmien vetäjien toimesta ennen projektiesityksen viemistä Saksanpaimenkoiraliiton hallituksen käsittelyyn.

Taloustoimikunnan vetäjä ja työryhmien vetäjät pohtivat mahdollisia rahoituslähteitä.

Eräs toteuttamistapa voisi olla myös ulkopuolinen konsulttiyritys koko projektin rahoituslähteiden hankkimisessa. Rahoitus tulisi silloin pääosin esim. ministeriöiden ja EU:n eri lähteistä.

7. Projektin johtaminen

Projektin vetäjäksi tulee pyytää xxxxxxxx.

Projektipäällikkö pitää alku-, väli- ja loppukatselmuksen, projektsihteeri kokoaa työryhmien dokumentit näihin tilaisuuksiin. Projektsihteerinä voisi toimia tiedottaja.

Projektin johtoryhmä kokoontuu alku- ja loppukatselmukseen.

8. Riskianalyysi

Tutkimustoimintaan liittyvät asiat eivät valmistu projektin päättymisaikataulussa. Tämä on otettava huomioon toteuttamisaikataulua suunniteltaessa. Merkitsevää on, että tutkimustoimintaan liittyvät työryhmät aloittavat projektin käynnistyessä, niiden työ voi kuitenkin jatkua projektin päättymisen jälkeen sovitulla tavalla.

Ns. ulkopuolisten työryhmien rahoitus? Tulee selvittää mitkä mahdollisuudet mm. Sisäasianministeriöllä ja puolustusministeriöllä on tukea yhteiskunnan palvelukseen hankittavien koirien tarvitsemaa projektissa käsiteltävää tutkimusjalostustyötä.

Tulee selvittää ja poistaa ne esteet, jotka pyrkivät viivyttämään tai rajaamaan saksanpaimenkoiran kokonaisvaltaisen jalostusprojektin käynnistämistä, toteuttamista ja valmistumista suunnitellussa aikataulussa.

Tulee selvittää, miten mahdolliset rajaukset voivat vaikuttaa kokonaistuloksen onnistumiseen.

On selvittävä ne haitat, mitkä aiheutuisivat saksanpaimenkoiran kokonaisvaltaiselle jalostukselle, mikäli projektin käynnistäminen viivästyy tai mikäli sitä haluttaisiin lykätä.

On varauduttava tilanteeseen, jossa suunniteltu projekti- ja työryhmäkokoontaminen ei toteudu. Pohditaan valmiiksi sopivat varahenkilöt.

9. Muuta huomioitavaa projektin onnistumisen varmistamiseksi

Projektityön valmistuttua, Saksanpaimenkoiraliiton hallitus toimeenpanee siinä hyväksytyt asiat ja seuraa niiden aikatauluun sidottua toteutumista informoiden jäsenistöä.

Liitteet ja mahdolliset lähdeaineistot

Saksanpaimenkoiraliiton vuonna 1999 toteuttama Saksanpaimenkoiraprojektin materiaali sekä vuonna 2005 valmistunut Kannuksen maaseutuopiston jalostussuunnitelma ovat projektiesityksen perustana.

Jalostussuunnitelma on mahdollista saada cd:nä, johon on linkitetty laajasti projektiesitykseen kohdistuvaa materiaalia mm. Saksanpaimenkoiraprojekti -99. Tilaaminen tapahtuu puhelimitse Kannuksen Maaseutuopistolta. (PL 21, 69101 KANNUS • Puh. (06) 8748 111)